

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยังน้อยหกลเดือน ในสตรี อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ จำนวน 110 คน นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
2. การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
3. การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค แรงสนับสนุนทางสังคม การได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
4. ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค แรงสนับสนุนทางสังคม การได้รับข้อมูลข่าวสาร กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยังน้อยหกลเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการศึกษาพบว่าสตรี มีอายุเฉลี่ย 28.6 ปี อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 72 ปี กลุ่มอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 27.3 รองลงมาคือ กลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 22.0 และกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี ร้อยละ 21.3 กลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 2.7 สตรีที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ร้อยละ 23.6 รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 20.9 และค้าขาย/ ทำธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 20.0 รับราชการ ร้อยละ 2.7 ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 34.5 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 28.2 ประถมศึกษา ร้อยละ 26.4 ประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.)/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)/ อนุปริญญา ขึ้นไป ร้อยละ 8.2 ปริญญาตรี ร้อยละ 2.7 รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนพอใช้ ร้อยละ 63.6 ไม่พอใช้ ร้อยละ 36.4 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร้อยละ 75.5 เคยมี ประสบการณ์ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม้อยู่ ร้อยละ 24.5 ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของสตรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	19	17.3
20 - 24 ปี	21	19.0
25 - 29 ปี	30	27.3
30 - 34 ปี	17	15.5
35 - 39 ปี	11	10.0
40 ปีขึ้นไป	12	10.9
อายุเฉลี่ย = 28.6 ปี, ต่ำสุด = 15 ปี, สูงสุด = 72 ปี, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 9.779 ปี		
อาชีพ		
เกษตรกร	26	23.6
รับจ้างทั่วไป	23	21.0
ค้าขาย/ ทำธุรกิจส่วนตัว	22	20.0
ทำงานบ้าน	14	12.7
ทำงานโรงงาน/ บริษัทเอกชน	13	11.8
ไม่มีงานทำ/ว่างงาน	9	8.2
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3	2.7
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	29	26.4
มัธยมศึกษาต้น	38	34.5
มัธยมศึกษาปลาย/ ปวช.	31	28.2
ปวส./ ปวท./ อนุปริญญา	9	8.2
ปริญญาตรีขึ้นไป	3	2.7
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
พอใช้	70	63.6
ไม่พอใช้	40	36.4

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ท่านเคยมีประสบการณ์ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่		
ไม่เคย	83	75.5
เคย	27	24.5
รวม	110	100.0

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

จากการศึกษา พบว่าสตรีส่วนใหญ่มีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อย 3 เดือน ร้อยละ 30.9 รองลงมาคือ 6 เดือน และ 4 เดือน ร้อยละ 28.2 และ ร้อยละ 19.1 เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ระยะเวลา 5 เดือน น้อยที่สุดร้อยละ 0.9 ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของสตรีจำแนกตามการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว	จำนวน	ร้อยละ
1 เดือน	12	10.9
2 เดือน	11	10.0
3 เดือน	34	30.9
4 เดือน	21	19.1
5 เดือน	1	0.9
6 เดือน	31	28.2
รวม	110	100.0

การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค แรงสนับสนุนทางสังคม การได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

1.การรับรู้ประโยชน์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จากการศึกษาพบว่า สตรีมีการรับรู้ประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย มากกว่าร้อยละ 80 ในเรื่องนมแม่สะดวกไม่ต้องเตรียมขวดหรือน้ำร้อน ร้อยละ 99.1 นมแม่สร้างภูมิคุ้มกันโรค ร้อยละ 99.0 นมแม่มีสารอาหารมากกว่านมผสม ร้อยละ 97.3 นมแม่ย่อยง่ายกว่านมผสม ร้อยละ 95.4 การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทำให้เกิดความรู้สึกรักผูกพันใจ ร้อยละ 94.6 การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ร้อยละ 93.6 การที่ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียวยังจะช่วยให้ลูกมีการเจริญเติบโตแข็งแรงพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 90.0 การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไม่ต้องมีอุปกรณ์ ขวดนม กระป๋องใส่นม ทำให้เกิดขยะต่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 88.2 นำนมแม่สามารถเก็บไว้ได้ ร้อยละ 88.1 การที่ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียวยังทำให้เกิดความรักความผูกพันระหว่างแม่กับลูก ร้อยละ 87.3 และการที่ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียวยังจะทำให้ลูกฉลาดขึ้น ร้อยละ 85.5

มีการรับรู้ประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย ร้อยละ 60 - 79 ในเรื่องการให้ลูกดูดนมแม่จะช่วยให้หน้าหน้าแม่ลดลงสู่ปกติได้เร็วขึ้น ร้อยละ 69.1 ให้ลูกกินนมแม่อย่างเดียวยังในระยะเวลา 6 เดือนแรกหลังคลอดช่วยคุมกำเนิดได้ ร้อยละ 68.2 การให้ลูกดูดนมแม่จะกระตุ้นให้มดลูกหดตัวดีขึ้น ลดการสูญเสียเลือดหลังคลอดได้ ร้อยละ 67.2

มีการรับรู้ประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย ต่ำกว่าร้อยละ 60 ในเรื่องนมนมแม่ที่เก็บแช่แข็งมีคุณค่าอาหารเหมือนนมนมแม่จากเต้า ร้อยละ 46.4

ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ร้อยละ (จำนวน) ของสตรี จำแนกตามการรับรู้ประโยชน์

การรับรู้ประโยชน์	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)
1.นมแม่มีสารอาหารมากกว่านมผสม	0.0(0)	0.9(1)	1.8(2)	35.5(39)	61.8(68)
2.นมแม่สร้างภูมิคุ้มกันโรค	0.0(0)	0.0(0)	0.9(1)	34.5(38)	64.5(71)
3.นมแม่ย่อยง่ายกว่านมผสม	0.0(0)	0.9(1)	3.6(4)	50.9(56)	44.6(49)
4.นมแม่สะดวกไม่ต้องเตรียมขวดหรือน้ำร้อน	0.0(0)	0.0(0)	0.9(1)	46.4(51)	52.7(58)
5.นํ้ามนแม่สามารถเก็บไว้ได้	0.9(1)	2.7(3)	8.2(9)	53.6(59)	34.6(38)
6.นํ้ามนแม่ที่บีบเก็บแช่แข็งมีคุณค่าอาหารเหมือน นํ้ามนแม่จากเต้า	1.8(2)	1.8(2)	50.0(55)	38.2(42)	8.2(9)
7.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยังช่วยประหยัด ค่าใช้จ่ายในครอบครัว	0.0(0)	0.9(1)	5.5(6)	30.9(34)	62.7(69)
8.การที่ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียวยังทำให้เกิดความ รักความผูกพันระหว่างแม่กับลูก	0.0(0)	0.0(0)	2.7(3)	35.5(39)	61.8(68)
9.การที่ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียวยังจะทำให้ลูก ฉลาดขึ้น	0.0(0)	4.5(5)	10.0(11)	59.1(65)	26.4(29)
10.การที่ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียวยังจะช่วยให้ลูก มีการเจริญเติบโตแข็งแรงพัฒนาการสมวัย	0.0(0)	2.7(3)	7.3(8)	50.9(56)	39.1(43)
11.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทำให้เกิดความรู้สึก ภาคภูมิใจ	0.0(0)	1.8(2)	3.6(4)	47.3(52)	47.3(52)
12.การให้ลูกดื่มนมแม่จะกระตุ้นให้มดลูกหด ตัวดีขึ้น ลดการสูญเสียเลือดหลังคลอดได้	2.7(3)	0.0(0)	30.0(33)	44.6(49)	22.7(25)
13.การให้ลูกดื่มนมแม่จะช่วยให้หน้าหน้าแม่ลดลง สู่ปกติได้เร็วขึ้น	0.0(0)	2.7(3)	28.2(31)	55.5(61)	13.6(15)
14.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไม่ต้องมีอุปกรณ์ ขวดนม กระป๋องใส่นมทำให้ไม่เกิดขยะต่อสิ่งแวดล้อม	0.9(1)	3.6(4)	7.3(8)	51.8(57)	36.4(40)
15.ให้ลูกกินนมแม่อย่างเดียวยังในระยะ 6 เดือนแรก หลังคลอดช่วยคุณแม่กำหนดได้	3.6(4)	5.5(6)	22.7(25)	49.1(54)	19.1(21)

ระดับการรับรู้ประโยชน์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จากการศึกษาพบว่า สตรีรับรู้ประโยชน์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระดับมาก (คะแนน 60 - 75) ร้อยละ 67.3 และระดับปานกลาง (คะแนน 45 - 60) ร้อยละ 32.7 ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ร้อยละ (จำนวน) ของสตรี จำแนกตามระดับการรับรู้ประโยชน์

ระดับการรับรู้ประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
มาก (คะแนน 60 - 75)	74	67.3
ปานกลาง (คะแนน 45 - 60)	36	32.7
น้อย (คะแนน 15 - 45)	0	0.0
รวม	110	100.0

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ย = 63.3, ค่าสูงสุด = 73, ค่าต่ำสุด = 48, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.7

2.การรับรู้อุปสรรคการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จากการศึกษาพบว่า สตรีมีการรับรู้อุปสรรคการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่เห็นด้วย ร้อยละ 60 - 79 ในเรื่องคิดว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นสิ่งที่ยากสำหรับท่าน ร้อยละ 77.2 ท่านรู้สึกเจ็บหัวนมขณะให้ลูกดูดนมจึงไม่ชอบเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร้อยละ 73.6 การให้นมในที่สาธารณะเป็นเรื่องน่าอับอาย ร้อยละ 70.9 การดูดนมบ่อยไม่เป็นเวลาทำให้รู้สึกไม่เป็นอิสระร้อยละ 70.0 นมผสมมีสารอาหารเทียบเท่านมแม่ ร้อยละ 68.2 การบีบน้ำนมเก็บไว้ให้นมลูกเป็นการเสียเวลา และยุ่งยากในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การเลี้ยงลูกด้วยนมผสมมีความง่ายสะดวกกว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร้อยละ 63.7 การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ทำให้เสียเวลาทำธุระอื่น ร้อยละ 63.6

มีการรับรู้อุปสรรคการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยไม่มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่เห็นด้วยน้อย ต่ำกว่าร้อยละ 60 ในเรื่องคิดว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทำให้ท่านรู้สึกเหนื่อยอ่อนเพลียไม่ได้พัก โดยเฉพาะเวลากลางคืน ร้อยละ 55.5 น้ำนมแม่บีบเก็บไว้ในตู้เย็นมีคุณค่าน้อยกว่าน้ำนมจากเต้า ร้อยละ 50.9 การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทำให้นมหย่อนยาน และเสียทรวงตรง ร้อยละ 47.3 หัวนมสั้น หัวนมบวม หัวนมบอด และหัวนมแตก ทำให้แม่ไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมตนเองได้ ร้อยละ 41.8 แม่ต้องออกทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้เข้าครอบครัว ทำให้ไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร้อยละ 34.6 การเจ็บป่วยของแม่หรือมีโรคประจำตัวทำให้แม่ไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ ร้อยละ 24.6 และการที่น้ำนมแม่น้อยจึงต้องชดเชยด้วยการให้นมผสม ร้อยละ 29.0 ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ร้อยละ (จำนวน) ของสตรี จำแนกตามการรับรู้อุปสรรค

การรับรู้อุปสรรค	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)
1.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นสิ่งที่ยาก สำหรับท่าน	23.6(26)	53.6(59)	5.5(6)	15.5(17)	1.8(2)
2.นํ้านมแม่ที่เก็บไว้ในตู้เย็นมีคุณค่าน้อยกว่า นํ้านมจากเต้า	7.3(8)	43.6(48)	30.9(34)	15.5(17)	2.7(3)
3.การให้นมแม่ในที่สาธารณะเป็นเรื่องน่า อับอาย	19.1(21)	51.8(57)	12.7(14)	10.9(12)	5.5(6)
4.การที่นํ้านมแม่น้อยจึงต้องชดเชยด้วย การให้นมผสม	4.5(5)	24.6(27)	28.2(31)	39.1(43)	3.6(4)
5.นมผสมมีสารอาหารเทียบเท่านมแม่	10.9(12)	57.3(63)	19.1(21)	12.7(14)	0.0(0)
6.การเลี้ยงด้วยนมแม่ทำให้ท่านรู้สึก เหนื่อย อ่อนเพลีย ไม่ได้พัก โดยเฉพาะ เวลากลางคืน	6.4(7)	49.1(54)	14.5(16)	27.3(30)	2.7(3)
7.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ทำให้เสียเวลาทำ ธุระอื่น	10.0(11)	53.7(59)	13.6(15)	22.7(25)	0.0(0)
8.การดูคนมบ่อยไม่เป็นเวลาทำให้รู้สึกไม่ เป็นอิสระ	13.6(15)	56.4(62)	15.5(17)	13.6(15)	0.9(1)
9.ท่านรู้สึกเจ็บหัวนมขณะให้ลูกดูดนมจึง ไม่ชอบเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	10.0(11)	63.6(70)	19.1(21)	6.4(7)	0.9(1)
10.การบีบนํ้านมเก็บไว้ในนมลูกเป็นการ เสียเวลาและยุ่งยากในการเลี้ยงลูกด้วยนม แม่	7.3(8)	60.0(66)	12.7(14)	17.3(19)	2.7(3)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การรับรู้อุปสรรค	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)
11.การเลี้ยงลูกด้วยนมผสมมีความง่าย สะดวกสบายกว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	8.2(9)	55.4(61)	16.4(18)	14.5(16)	5.5(6)
12.ห้วนมสั้นห้วนมบวมห้วนมบอด และ ห้วนมแตกทำให้แม่ไม่สามารถเลี้ยงลูก ด้วยนมตนเองได้	0.9(1)	40.9(45)	26.4(29)	27.3(30)	4.5(5)
13.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทำให้เต้านม หย่อนยานและเสียทรวดทรง	7.3(8)	40.0(44)	21.8(24)	27.3(30)	3.6(4)
14.การเจ็บป่วยของแม่หรือมีโรค ประจำตัวทำให้แม่ไม่สามารถเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่ได้	5.5(6)	19.1(21)	30.9(34)	38.1(42)	6.4(7)
15.แม่ต้องออกทำงานนอกบ้านเพื่อหา รายได้เข้าครอบครัวทำให้ไม่สามารถเลี้ยง ลูกด้วยนมแม่	7.3(8)	27.3(30)	19.1(21)	35.4(39)	10.9(12)

ระดับการรับรู้อุปสรรคการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จากการศึกษาพบว่า สตรีรับรู้อุปสรรค
การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระดับมาก (คะแนน 61 - 75) ร้อยละ 80.0 และระดับปานกลาง
(คะแนน 45 - 60) ร้อยละ 20.0 ดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ร้อยละ (จำนวน) ของสตรี จำแนกตามระดับการรับรู้อุปสรรค

ระดับการรับรู้อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
มาก (คะแนน 61 - 75)	88	80.0
ปานกลาง (คะแนน 45 - 60)	22	20.0
น้อย (คะแนน 15 - 44)	0	0.0
รวม	110	100.0

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ย = 40.8, ค่าสูงสุด = 54, ค่าต่ำสุด = 28, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.7

3.แรงสนับสนุนทางสังคมของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จากการศึกษาพบว่า สตรีได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย มากกว่าร้อยละ 80 ในเรื่องเมื่อท่านมีปัญหาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ท่านได้รับคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 92.8 จากบุคลากรทางการแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 88.1 จากอสม.นมแม่ ร้อยละ 84.5

แรงสนับสนุนทางสังคมของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย ร้อยละ 60 - 79 จากญาติ พี่น้อง ร้อยละ 79.1 การได้รับความช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุน ให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากคนรอบข้างทำให้ท่านมีกำลังใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน ร้อยละ 78.1 จากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 76.3 การได้รับคำชมเชยยกย่อง ร้อยละ 74.6 จากสามี ร้อยละ 72.7

แรงสนับสนุนทางสังคมของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย น้อยกว่าร้อยละ 60 ในเรื่องการได้รับสิ่งตอบแทนหรือของรางวัล ร้อยละ 66.4 ดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ร้อยละ (จำนวน) ของสตรี จำแนกตามแรงสนับสนุนทางสังคม

แรงสนับสนุนทางสังคม	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)
1.บุคลากรทางการแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	0.9(1)	3.6(4)	7.3(8)	53.6(59)	34.6(38)
2.เมื่อท่านมีปัญหากลืนลูกด้วยนมแม่ได้รับคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	0.0(0)	1.8(2)	5.4(6)	66.4(73)	26.4(29)
3.สามี	2.7(3)	8.2(9)	16.4(18)	53.6(59)	19.1(21)
4.ญาติ พี่น้อง	0.9(1)	2.7(3)	17.3(19)	66.4(73)	12.7(14)
5.เพื่อนบ้าน	0.0(0)	8.2(3)	15.5(17)	64.5(71)	11.8(13)
6.อสม.นมแม่	0.9(1)	8.2(9)	6.4(7)	72.7(80)	11.8(13)
7.ท่านยินดี และเต็มใจยอมรับความช่วยเหลือในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากบุคคลอื่น	0.9(1)	7.3(8)	9.1(10)	64.5(71)	18.2(20)
8.การได้รับความช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุน ให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากคนรอบข้างทำให้ท่านมีกำลังใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน	0.0(0)	6.4(7)	15.5(17)	53.6(59)	24.5(27)
9.การได้รับสิ่งตอบแทนหรือของรางวัลในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	1.8(2)	13.6(15)	18.2(20)	50.9(56)	15.5(17)
10.ความรู้สึกภูมิใจเมื่อได้รับคำชมเชยยกย่อง	0.0(0)	7.3(8)	18.2(20)	55.4(61)	19.1(21)

ระดับแรงสนับสนุนทางสังคมของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จากการศึกษาพบว่า สตรีได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระดับมาก (คะแนน 40 - 50) ร้อยละ 43.6 ระดับปานกลาง (คะแนน 30 - 39) ร้อยละ 53.6 และระดับน้อย (คะแนน 10 - 29) ร้อยละ 2.8 ดังปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ร้อยละ (จำนวน) ของสตรี จำแนกตามระดับแรงสนับสนุนทางสังคม

ระดับแรงสนับสนุนทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
มาก (คะแนน 40 - 50)	48	43.6
ปานกลาง (คะแนน 30 - 39)	59	53.6
น้อย (คะแนน 10 - 29)	3	2.8
รวม	110	100.0

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ย = 39.1, ค่าสูงสุด = 50, ค่าต่ำสุด = 24, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.3

4.การได้รับข้อมูลข่าวสารของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จากการศึกษาพบว่า สตรีที่ได้รับข้อมูลข่าวสารของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีการได้รับข้อมูลข่าวสารบ่อยมาก และบ่อย มากกว่าร้อยละ 80 ในเรื่องการได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 85.5 และจากสมุดสีชมพู ร้อยละ 81.8

มีการได้รับข้อมูลข่าวสารของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีการได้รับข้อมูลข่าวสารบ่อยมากและบ่อย ร้อยละ 60 - 79 ในเรื่องการได้รับข้อมูลข่าวสารจากแพทย์/ พยาบาล ร้อยละ 72.8

มีการได้รับข้อมูลข่าวสารของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยมีการได้รับข้อมูลข่าวสารบ่อยมาก และบ่อย น้อยกว่าร้อยละ 60 ในเรื่องการได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 67.2 จากอสม./ แกนนำชมรมสร้างสุขภาพ ร้อยละ 63.6 จากโปสเตอร์/ แผ่นพับ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร้อยละ 62.7 จากสามี ร้อยละ 57.3 จากเพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง ร้อยละ 57.2 จากนิตยสารแม่และเด็ก ร้อยละ 40 จากวิทยุ ร้อยละ 27.3 จากหอกระจายข่าว/ เสียงตามสาย ร้อยละ 26.4 จากวิทยุชุมชน ร้อยละ 21.9 จากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 16.4 และจากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 14.5 ดังปรากฏในตารางที่

ตารางที่ 10 ร้อยละ (จำนวน) ของสตรี จำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสาร

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	ไม่เคย	น้อยมาก	นาน ๆ ครั้ง	บ่อย	บ่อยมาก
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)
1.โทรทัศน์	5.5 (6)	8.2(9)	19.1(21)	43.6(48)	23.6(26)
2.วิทยุ	21.8(24)	21.8(24)	29.1(32)	19.1(21)	8.2(9)
3.อินเทอร์เน็ต	45.5(50)	19.1(21)	20.9(23)	10.0(11)	4.5(5)
4.หนังสือพิมพ์	34.5(38)	17.3(19)	31.8(35)	9.1(10)	7.3(8)
5.สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก(สมุดสีชมพู)	10.0(11)	2.7(3)	5.5(6)	39.1(43)	42.7(47)
6.โปสเตอร์/ แผ่นพับ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	8.2(9)	7.3(8)	21.8(24)	39.1(43)	23.6(26)
7.นิตยสารแม่ และเด็ก	16.4(18)	14.5(16)	29.1(32)	22.7(25)	17.3(19)
8.หอกระจายข่าว/ เสียงตามสาย	26.4(29)	20.0(22)	27.3(30)	19.0(21)	7.3(8)
9.วิทยุชุมชน	33.6(37)	23.6(26)	20.9(23)	15.5(17)	6.4(7)
10.แพทย์/ พยาบาล	12.7(14)	4.5(5)	10.0(11)	37.3(41)	35.5(39)
11.เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	8.2(9)	1.8(2)	4.5(5)	48.2(53)	37.3(41)
12.อสม./ แกนนำชมรมสร้างสุขภาพ	10.0(11)	6.4(7)	20.0(22)	41.8(46)	21.8(24)
13.เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง	10.9(12)	6.4(7)	25.5(28)	42.7(47)	14.5(16)
14.สามี	20.0(22)	5.4(6)	17.3(19)	41.8(46)	15.5(17)

ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จากการศึกษาพบว่า สตรีได้รับ
ข้อมูลข่าวสารของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระดับมาก (คะแนน 56 - 70) ร้อยละ 7.3 ระดับ
ปานกลาง (คะแนน 42 - 55) ร้อยละ 58.2 และระดับน้อย (คะแนน 14 - 41) ร้อยละ 34.5 ดังปรากฏ
ในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ร้อยละ (จำนวน) ของสตรี จำแนกตามระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร

ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
มาก (คะแนน 56 - 70)	8	7.3
ปานกลาง (คะแนน 42 - 55)	64	58.2
น้อย (คะแนน 14 - 41)	38	34.5
รวม	110	100.0

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ย = 44.7, ค่าสูงสุด = 69, ค่าต่ำสุด = 20, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 9.7

ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค แรงสนับสนุนทางสังคม การได้รับข้อมูลข่าวสาร กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยหกลเดือนในสตรี

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Correlation พบว่า แรงสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยหกลเดือนในสตรี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.026 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เพียร์สัน ($r = 0.213$) การรับรู้ประโยชน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยหกลเดือนในสตรี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เพียร์สัน ($r = 0.172$) การได้รับข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยหกลเดือนในสตรี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เพียร์สัน ($r = 0.094$) และยังพบว่า การรับรู้อุปสรรค มีความสัมพันธ์ทางลบกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยหกลเดือนในสตรี ดังปรากฏในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค แรงสนับสนุนทางสังคม และการได้รับข้อมูลข่าวสารกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยหกลเดือนในสตรี

ปัจจัย	r	p
การรับรู้ประโยชน์	0.172	0.072
การรับรู้อุปสรรค	-0.092	0.341
แรงสนับสนุนทางสังคม	0.213*	0.026
การได้รับข้อมูลข่าวสาร	0.094	0.329

1. ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่าหกเดือนในสตรี พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ในเรื่องประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่าหกเดือน อย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.008$) โดยสตรีที่เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากกว่าสตรีที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวไม่ครบหกเดือน อายุ อาชีพ รายได้ของครอบครัว และระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่าหกเดือนในสตรี ดังปรากฏในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่าหกเดือนในสตรี

ปัจจัยส่วนบุคคล	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน ร้อยละ (จำนวน)	ครบ 6 เดือน ร้อยละ (จำนวน)		
อายุ			0.346	0.841
น้อยกว่า 29 ปี	70.0(49)	30.0(21)		
30 - 34 ปี	76.5(13)	23.5(4)		
35 ปีขึ้นไป	73.9(17)	26.1(6)		
อาชีพ			4.949	0.176
เกษตรกร	76.9(20)	23.1(6)		
รับจ้างทั่วไปและค้าขาย/ ทำธุรกิจส่วนตัว	71.1(32)	28.9(13)		
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ และทำงานโรงงาน บริษัทเอกชน	87.5(14)	12.5(2)		
ทำงานบ้าน และ ไม่มีงานทำ/ว่างงาน	56.5(13)	43.5(10)		
ระดับการศึกษา			1.673	0.433
ประถมศึกษา	79.3(23)	20.7(6)		
มัธยมศึกษา	71.1(27)	28.9(11)		
ปวส./ ปวท./ อนุปริญญา/ปริญญาตรีขึ้นไป	65.0(26)	35.0(14)		
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน			3.544	0.060
พอใช้	65.7(46)	34.3(24)		
ไม่พอใช้	82.5(33)	17.5(7)		

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
ประสบการณ์เลี้ยงลูกด้วยนมแม่			7.048	0.008
เคย	51.9(14)	48.1(13)		
ไม่เคย	78.3(65)	21.7(18)		

2. ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว อย่างน้อยหกเดือนในสตรี พบว่าปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ ในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไม่ต้องมีจุกนม ขวดนม กระป๋องใส่นมทำให้ไม่เกิดขยะต่อสิ่งแวดล้อม และการให้ลูกกินนมแม่อย่างเดียวใน ระยะ 6 เดือนแรกหลังคลอดช่วยคุมกำเนิดได้ในสตรีมีความสัมพันธ์ทางบวก กับการเลี้ยงลูกด้วย นมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือน อย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.008, 0.027$ ตามลำดับ) ปัจจัยการรับรู้ ประโยชน์อื่น ไม่มีสัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อยหกเดือนในสตรี ดังปรากฏ ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการรับรู้ประโยชน์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยังน้อยหกเดือนในสตรี

ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
1.นมแม่มีสารอาหารมากกว่านมผสม			1.210	0.557
น้อย	100.0(3)	0.0(0)		
มาก	71.0(76)	29.0(31)		
2.นมแม่สร้างภูมิคุ้มกันโรค			2.572	0.282
น้อย	0.0(0)	100.0(1)		
มาก	72.5(79)	27.5(30)		
3.นมแม่ย่อยง่ายกว่านมผสม			0.361	0.619
น้อย	60.0(3)	40.0(2)		
มาก	72.4(76)	27.6(29)		
4.นมแม่สะดวกไม่ต้องเตรียมขวดหรือน้ำร้อน			0.396	1.000
น้อย	100.0(1)	0.0(0)		
มาก	71.6(78)	28.4(31)		
5.น้านมแม่สามารถเก็บไว้ได้			1.193	0.344
น้อย	84.6(11)	15.4(2)		
มาก	70.1(68)	29.9(29)		
6.น้านมแม่ที่บีบเก็บแช่แข็งมีคุณค่าอาหารเหมือนน้านมแม่จากเต้า			2.376	0.123
น้อย	78.0(46)	22.0(13)		
มาก	64.7(33)	35.3(18)		
7.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัว			0.001	1.000
น้อย	71.4(5)	28.6(2)		
มาก	71.8(74)	28.2(29)		

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
8.การที่ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียว ทำให้เกิดความรักความผูกพันระหว่าง แม่กับลูก			1.210	0.557
น้อย	100.0(3)	0.0(0)		
มาก	71.0(76)	29.0(31)		
9.การที่กินนมแม่อย่างเดียวจะทำให้ลูก ฉลาดขึ้น			0.823	0.549
น้อย	81.3(13)	18.8(3)		
มาก	70.2(66)	29.8(28)		
10.การที่ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียว จะช่วยให้ลูกมีการเจริญเติบโต แข็งแรงพัฒนาการสมวัย			2.201	0.176
น้อย	90.9(10)	9.1(1)		
มาก	69.7(69)	30.3(30)		
11.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทำให้เกิด ความรู้สึกลึกซึ้งภูมิใจ			2.490	0.182
น้อย	100.0(6)	0.0(0)		
มาก	70.2(73)	29.8(31)		
12.การให้ลูกดูนมแม่จะกระตุ้นให้ มดลูกหดตัวดีขึ้น ลดการสูญเสีย เลือดหลังคลอดได้			2.018	0.155
น้อย	80.6(29)	19.4(7)		
มาก	67.6(50)	32.4(24)		

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
13.การให้ลูกดูดนมแม่จะช่วยให้ น้ำหนักแม่ลดลงสู่ปกติได้เร็วขึ้น			0.071	0.790
น้อย	73.5(25)	26.5(9)		
มาก	71.1(54)	28.9(22)		
14.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไม่ต้องมีลูก นม ขาดนม กระป๋องใส่นมทำให้ ไม่เกิดขยะต่อสิ่งแวดล้อม			8.104	0.008
น้อย	38.5(5)	61.5(8)		
มาก	76.3(74)	23.7(23)		
15.ให้ลูกกินนมแม่อย่างเดียวใน ระยะ 6 เดือนแรกหลังคลอดช่วย คุมกำเนิดได้			4.898	0.027
น้อย	85.7(30)	14.3(5)		
มาก	65.3(49)	34.7(26)		

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการรับรู้อุปสรรคกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว
อย่างน้อยหกเดือนในสตรี พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ ดังปรากฏในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการรับรู้อุปสรรคกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดี่ยว
อย่างน้อยหกเดือนในสตรี

ปัจจัยการรับรู้อุปสรรค	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดี่ยว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
1.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นสิ่งที่ยาก สำหรับท่าน			0.577	0.448
น้อย	70.3(64.0)	29.7(27.0)		
มาก	78.9(15.0)	21.1(4.0)		
2.นํ้านมแม่เก็บไว้ในตู้เย็นมีคุณค่าน้อย กว่านํ้านมจากเต้า			1.861	0.172
น้อย	77.8(42)	22.2(12)		
มาก	66.1(37)	33.9(19)		
3.การให้นมแม่ในที่สาธารณะเป็นเรื่อง น่าอับอาย			0.002	0.967
น้อย	71.7(66)	28.3(26)		
มาก	72.2(13)	27.8(5)		
4.การที่นํ้านมแม่น้อยจึงต้องชดเชย ด้วยการให้นมผสม			0.285	0.594
น้อย	69.8(44)	30.2(19)		
มาก	74.5(35)	25.5(12)		
5.นมผสมมีสารอาหารเทียบเท่านมแม่			3.508	0.108
น้อย	68.7(26)	25.7(9)		
มาก	70.7(53)	29.3(22)		
6.การเลี้ยงด้วยนมแม่ทำให้ท่านรู้สึก เหนื่อยอ่อนเพลียไม่ได้พัก โดยเฉพาะ เวลากลางคืน			0.105	0.746
น้อย	72.7(56)	27.3(21)		
มาก	69.7(23)	30.3(10)		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัจจัยการรับรู้อุปสรรค	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
7.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ทำให้เสียเวลา ทำธุระอื่น			2.372	0.124
น้อย	68.2(58)	31.8(27)		
มาก	84.0(21)	16.0(4)		
8.การควบคุมบ่อไม่เป็นเวลาทำให้รู้สึก ไม่เป็นอิสระ			0.803	0.379
น้อย	73.4(69)	26.6(25)		
มาก	62.5(10)	37.5(6)		
9.ท่านรู้สึกเจ็บหัวนมขณะให้ลูกดูดนม จึงไม่ชอบเลี้ยงลูกด้วยนมแม่			0.803	0.379
น้อย	70.6(72)	29.4(30)		
มาก	87.5(7)	12.5(1)		
10.การบีบน้ำนมเก็บไว้ให้นมลูกเป็นการ เสียเวลา และยุ่งยากในการเลี้ยงลูกด้วยนม แม่			1.359	0.244
น้อย	69.3(61)	30.7(27)		
มาก	81.8(18)	18.2(4)		
11.การเลี้ยงลูกด้วยนมผสมมีความง่าย สะดวกสบายกว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่			2.079	0.149
น้อย	80.0(32)	20.0(8)		
มาก	67.1(47)	32.9(23)		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัจจัยการรับรู้อุปสรรค	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
12.ห้วนนมสั้น ห้วนนมบูม ห้วนนมบอด และ ห้วนนมแตก ทำให้แม่ไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วย นมตนเองได้			1.702	0.192
น้อย	76.6(49)	23.4(15)		
มาก	65.2(30)	34.8(16)		
13.การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทำให้เต้านม หย่อนยาน และเสียทรวงทรวง			0.037	0.848
น้อย	72.4(55)	27.6(21)		
มาก	70.6(24)	29.4(10)		
14.การเจ็บป่วยของแม่หรือมีโรค ประจำตัวทำให้แม่ไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วย นมแม่ได้			1.386	0.239
น้อย	74.7(62)	25.3(21)		
มาก	63.0(17)	37.0(10)		
15.แม่ต้องออกทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้ เข้าครอบครัว ทำให้ไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วย นมแม่			3.454	0.063
น้อย	64.4(38)	35.6(21)		
มาก	80.4(41)	19.6(10)		

4.ความสัมพันธ์ระหว่าง แรงสนับสนุนทางสังคมกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว
อย่างน้อยหกเดือนในสตรี พบว่าปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคม การได้รับสิ่งตอบแทนหรือของ
รางวัลในสตรีมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อยหกเดือนในสตรี อย่างมี
นัยสำคัญ ($p = 0.047$) ปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคมอื่นไม่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
อย่างเดียวอย่างน้อยหกเดือนในสตรี ดังปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคมกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดี่ยว
อย่างน้อยหกเดือนในสตรี

ปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคม	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดี่ยว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
1.บุคลากรทางการแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข			0.190	1.000
น้อย	76.9(10)	23.1(3)		
มาก	71.1(69)	28.9(28)		
2.เมื่อท่านมีปัญหาการเลี้ยงลูกด้วยนม แม่ ท่านได้รับคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข			3.385	0.103
น้อย	100.0(8)	0.0(0)		
มาก	69.6(71)	30.4(31)		
3.สามี			0.479	0.489
น้อย	76.7(23)	23.3(7)		
มาก	70.0(56)	30.0(24)		
4.ญาติพี่น้อง			1.673	0.196
น้อย	82.6(19)	17.4(4)		
มาก	69.0(60)	31.0(27)		
5.เพื่อนบ้าน			2.755	0.097
น้อย	84.6(22)	15.4(4)		
มาก	67.9(57)	32.1(27)		
6.อสม.นมแม่			1.103	0.387
น้อย	82.4(14)	17.6(3)		
มาก	69.9(65)	30.1(28)		

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคม	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
7.ท่านยินดี และเต็มใจยอมรับความช่วยเหลือในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากบุคคลอื่น			0.851	0.356
น้อย	63.2(12)	36.8(7)		
มาก	73.6(67)	26.4(24)		
8.การได้รับความช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุน ให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่จากคนรอบข้างทำให้ท่านมีกำลังใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน			0.819	0.365
น้อย	79.2(19)	20.8(5)		
มาก	69.8(60)	30.2(26)		
9.การได้รับสิ่งตอบแทนหรือรางวัล			0.394	0.047
น้อย	83.8(31)	16.2(6)		
มาก	65.8(48)	34.2(25)		
10.การได้รับคำชมเชยยกย่อง			3.584	0.058
น้อย	85.7(24)	14.3(4)		
มาก	67.1(55)	32.9(27)		

5.ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
 อย่างเดียวอย่างน้อยหกเดือนในสตรี พบว่าปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ ในสตรีมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยหกเดือนในสตรี อย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.024$) ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารอื่นไม่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อยอย่างเดียวน้อยหกเดือนในสตรี ดังปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อยหรือหกเดือนในสตรี

ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสาร	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
1. โทรทัศน์			0.268	0.605
น้อย	75.0(27)	25.0(9)		
มาก	70.3(52)	29.7(22)		
2. วิทยุ			1.467	0.226
น้อย	75.0(60)	25.0(20)		
มาก	63.3(19)	36.7(11)		
3. อินเทอร์เน็ต			0.94	1.000
น้อย	71.3(67)	28.7(27)		
มาก	75.0(12)	25.0(4)		
4. หนังสือพิมพ์			5.062	0.024
น้อย	76.1(70)	23.9(22)		
มาก	50.0(9)	50.0(9)		
5. สมุดบันทึกสุขภาพแม่ และเด็ก (สมุดสีชมพู)			0.040	0.842
น้อย	70.0(14)	30.0(6)		
มาก	72.2(65)	27.8(25)		
6. โปสเตอร์/ แผ่นพับ			0.464	0.496
น้อย	75.6(31)	24.4(10)		
มาก	69.6(48)	30.4(21)		
7. นิตยสารแม่ และเด็ก			1.078	0.299
น้อย	68.2(45)	31.8(21)		
มาก	77.3(34)	22.7(10)		

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสาร	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว		χ^2	p
	ไม่ครบ 6 เดือน	ครบ 6 เดือน		
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)		
8. หอกระจายข่าว/ เสียงตามสาย			0.773	0.379
น้อย	74.1(60)	25.9(11)		
มาก	65.5(19)	34.5(10)		
9. วิทยุชุมชน			2.758	0.097
น้อย	75.6(65)	24.4(21)		
มาก	58.3(14)	41.7(10)		
10. แพทย์/ พยาบาล			0.067	0.795
น้อย	70.0(21)	30.0(9)		
มาก	72.5(58)	27.5(22)		
11. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข			0.087	.0.769
น้อย	68.8(11)	31.3(5)		
มาก	72.3(68)	27.7(26)		
12. อสม./ แกนนำชมรมสร้างสุขภาพ			0.014	0.904
น้อย	72.5(29)	27.5(11)		
มาก	71.4(50)	28.6(20)		
13. เพื่อนบ้าน ญาติ พี่น้อง			0.925	0.336
น้อย	76.6(36)	23.4(11)		
มาก	68.3(43)	31.7(20)		
14. สามี			0.011	0.916
น้อย	72.3(34)	27.7(13)		
มาก	71.4(45)	28.6(18)		